

Volleycoach onder vuur: sportpedagoog waarschuwt voor 'dominante stijl'

Met 'hoer' en 'geit' zet je niemand op scherp

Verschillende (ex-)speelsters van onze nationale vrouwenvolleybalploeg getuigden over emotioneel misbruik, *fatshaming* en scheldtirades van coach Gert Vande Broek. Dat uitspraken als 'vadsige schijtwijven' en 'hoer' niet kunnen, daar is vrijwel iedereen het over eens. Maar waar ligt de grens dan wel in de topsport, als je in het heetst van de strijd moet ingrijpen als coach? **THIBAUT RENSON**

"We hebben recent nog onderzoek gedaan naar competitieve volleyballers", zegt professor Leen Haerens, hoofd van de onderzoeksgroep sportpedagogiek aan de UGent, in haar vrije tijd zelf basketcoach. "Daarin werd nog maar eens aangetoond dat dominerende coaching, zoals schelden en kleineren, nefast is. Atleten ervaren dan meer wedstrijd- en faalangst, waardoor ze op het terrein minder goed presteren. Op lange termijn zijn ze ook meer vatbaar voor een burn-out of depressie."

"Vaak onderstrepen coaches na een scheldtirade dat ze wel degelijk een goeie band hebben met hun atleten, dat ze de beste intenties hebben enzovoort. Maar ons onderzoek toont aan dat zulke uitlatingen ook nefast zijn als de coach daarbuiten wel zacht en ondersteunend is. Atleten komen dan in een soort loyaliteitsconflict terecht, dat leidt tot interne spanning en motivatieverlies."

Consequent

Dat iemand uitschelden voor 'geit' of 'hoer' dominerend coachen is, hoeft uiteraard geen verdere uitleg. Maar is luid roepen 'dat het beter moet' dat ook? "Er is voor alle duidelijkheid niets mis met de laat hoog te leggen, veeleisend of streng te zijn; dat hoort bij topsport. Maar dat is iets anders dan iemand persoonlijk aanvalen, of iemand kleineren door die als een slecht voorbeeld iets te laten demonstreren voor de groep."

"Eigenlijk is het vrij simpel: onderzoek toont aan dat het kader voor de beste sportieve prestaties er één is van een coach die niet als leider, maar als begeleider optreedt, en in dialoog gaat met atleten. Atleet en coach bepalen zo samen welke doelen ze willen bereiken, en hoe. En binnen

dat kader zijn de afspraken duidelijk: *dít hebben we nodig om dát te bereiken*. Dan kunnen atleten erop aangesproken worden als ze die afspraken niet nakomen. En dáárop kan je als coach consequent en streng zijn."

"Zo'n afspraak kan betekenen dat er in het heetst van de strijd, wanneer de klok wegtikt, met weinige woorden directe taal gesproken wordt. Voor de buitenwereld kan dat dan als 'ongepast' gezien worden, maar voor de atleet kan het een andere betekenis hebben." Toch is Hae-

LEEN HAERENS

PROFESSOR SPORTPEDAGOGIE

"Coach en atleet spreken samen af welke doelen ze willen bereiken en hoe. Dáárop kan je als coach streng zijn, maar schelden helpt nooit"

ren over een ding duidelijk. "Zelfs als het afgesproken is, blijft kleineren of schelden domineren en dus nefast."

Staat die visie niet ver van de huidige topsportpraktijk, waarin coaches nog steeds vaak autoritair optreden? "De laatste jaren hebben we een enorme evolutie meegemaakt, waarin de coach steeds meer ten dienste staat van de atleet", zegt Haerens. "De evidentie is ook onweerlegbaar: het is goed voor het mentaal welbevinden en op

die manier de weg naar succes."

Maar tegelijk haalt ze ook een studie van collega Tine Vertommen aan, die aantoonde dat meer dan 40 procent van de atleten met niemand spreekt over psychologisch grensoverschrijdend gedrag van coaches, ook niet in

intieme kring. Dat staat natuurlijk wel ver van die zaken open en bloot aangeven aan je coach, en samen de afspraken vormgeven. "De evolutie is positief, weg van het autoritaire coachen, maar er is nog veel werk voor sportpsychologen in Vlaanderen."

Weyts zet topmagistraat op zaak bondscoach ▶ Sport 1